

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายวิชัย จำปาทอง ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จึงมีหน้าที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ นางสมภารณ์ จำปาทอง คู่สมรส ซึ่งได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๐๓๖๔ ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มูลค่าประมาณ ๒๘๒,๐๐๐ บาท และรายการหนี้สิน จำนวน ๕ บัญชี ซึ่งได้แก่ เงินกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพนมไพร ประเภทสินเชื่อเกษตรกรรม เลขที่บัญชี ๘๐๐๑๙๒๖๒๘๑๙๓ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เลขที่บัญชี ๘๐๐๑๙๒๖๓๐๒๓๗ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เลขที่บัญชี ๘๐๐๑๙๒๖๓๑๒๓๓ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เลขที่บัญชี ๘๐๐๒๔๐๐๔๓๔๔๘ จำนวน ๗๗๐,๐๐๐ บาท และเลขที่บัญชี ๘๐๐๒๙๖๒๑๖๐๘๖ จำนวน ๑๐๒,๖๖๐ บาท ผู้ร้องได้แจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหา ลงนามรับทราบข้อกล่าวหาและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย หรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลโพธิ์ชัย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ในขณะนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ยังคงบัญญัติให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพื่อยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งถือว่าเป็นวันกระทำความผิดภายหลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของ นางสมภารณ์ จำปาทอง คู่สมรส คือ ทรัพย์สินประเภทที่ดิน ๑ แปลง และไม่แสดงรายการหนี้สิน ประเภทเงินกู้ของผู้ถูกกล่าวหา รวม ๕ บัญชี ซึ่งเป็นทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส มีอยู่ตั้งแต่วันเข้ารับตำแหน่งจนถึงวันพ้นจากตำแหน่ง โดยเฉพาะรายการทรัพย์สินประเภทที่ดิน ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำว่าเป็นของคู่สมรสที่รับมรดกมาจากมารดา สำคัญผิดว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้ซื้อมา และเข้าใจว่าไม่ได้รับมรดกหว่างดำรงตำแหน่ง ส่วนรายการบัญชีเงินกู้ดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธ เพื่อส่งบุตรเรียนหนังสือและเข้าใจผิดว่าเป็นรายการหนี้ไม่ได้เป็นรายการทรัพย์สิน มิใช่ทรัพย์สินที่ได้มา ระหว่างดำรงตำแหน่งและกู้ยืมมาก่อนเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งมีการเพิ่มยอดเงินกู้เรื่อยมา จึงมิได้นำหนี้สินดังกล่าว มาแสดงในแบบรายการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานการไต่สวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินดังกล่าวเพียงแปลงเดียว โดยรับมรดกมาเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ และยังได้นำไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ของผู้ถูกกล่าวหาไว้ต่อธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ย่อมแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ทราบถึงการได้มาแห่งสิทธิและความมีอยู่แห่งทรัพย์สินดังกล่าวโดยตลอดเป็นอย่างดีแล้ว จึงตกลงร่วมกัน นำไปทำนิติกรรม ข้ออ้างว่ามีได้ซื้อมาและเข้าใจว่าไม่ได้รับมรดกหว่างดำรงตำแหน่ง จึงขัดต่อพยานหลักฐาน และขาดความสมเหตุสมผล ส่วนรายการหนี้สินประเภทเงินกู้ทั้ง ๕ บัญชีนั้น ก็ล้วนแต่เป็นหนี้สิน ประเภทสินเชื่อเกษตรกรกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพียงแห่งเดียวและสาขาเดียวกันทั้งหมด หากแต่ต่างบัญชีกันเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีชื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าของบัญชีและยังมีรายการเคลื่อนไหว ทางบัญชีโดยชำระหนี้เป็นประจำทุกปีในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง เช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า

ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงความมีอยู่ของหนี้สินรายการดังกล่าวและมีใช้เรื่องยาก หากผู้ถูกกล่าวหาจะตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลมาแสดงต่อผู้ร้อง ข้ออ้างว่ากู้ยืมเงินดังกล่าวมาเพื่อส่งเสียบุตรเข้าใจผิดว่าเป็นรายการหนี้ไม่ได้เป็นรายการทรัพย์สิน ไม่ใช่ทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างดำรงตำแหน่ง และกู้ยืมมาก่อนเข้ารับตำแหน่ง มีการเพิ่มยอดเงินกู้เรื่อยๆ จึงมิได้นำมาแสดงในแบบรายการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน นั้น ย่อมไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น เมื่อการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัยตามมาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายวิชัย จำปาทอง ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ชัย อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ ให้จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘

กึ่งหนึ่งคงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางมณฑรี อูชชิน

นายกมล คำเพ็ญ

นายปานทอง สุ่มมาตย์

นายสุชาติ สุนทรเกษม

นายวิชาญ พึ่งประสิทธิ์

นายสัญญา ภูริภักดี

นายอนุรักษ์ ส่องอารีย์กุล

นายอุดม วัฒนธรรม

นายสุทิน นาคพงศ์